

www.turkishstudies.net/turkishstudies

Turkish Studies

eISSN: 1308-2140

Research Article / Araştırma Makalesi

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

Sponsored by IBU

Türkiye’de Oyunculuk Eğitimi Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Comparative Analysis of Acting Programs in Turkey

Yiğit Kocabıyık* - Sibel Erdenk**

Abstract: The first studies on acting education, which is one of the important branches of the Performing Arts, started in 1914 in Darülbeydi. Academically, the first acting education began in 1936 at Ankara Devlet Konservatuarı at the undergraduate level. Today, academic acting education is actively carried out in twenty state universities. The first step in creating an up-to-date and productive educational content that is accepted at the national and international level is undoubtedly the determination and analysis of the existing conditions. The aim of this study is to comparatively examine the conditions of acting education in Turkey and to make a due diligence. In this context, the current status of the acting education programs and the comparison between the programs have been tried to determine the similarities and differences. The scope of the research is the programs that actively continue their acting education in Turkey and have graduated for at least ten years. The study was limited to the 2020-2021 academic years of these programs, and various certificate programs and private universities outside the undergraduate level were excluded. The acting education programs of twelve universities, which have been continuing active education for ten years, are discussed with document analysis, which is a qualitative research method. The quotas of the programs, entry and graduation conditions, compulsory and elective course contents, distribution of theory and practice courses, the number of permanent lecturers, the maximum number of lectures the lecturers undertake were examined comparatively. The basic steps followed in the studies on the comparison of education programs were applied in this study. These steps are the determination of universities, the presentation of the programs, the compilation of the results and the interpretation of the results by comparing them.

Structured Abstract: Paradigms in the field of fine arts education and their results create the need for a constantly renewing teaching. The first step in meeting this need and creating an educational content that is accepted at the national and international level is undoubtedly the determination and analysis of the existing conditions. The aim of this study is to comparatively examine the student admission and graduation conditions, the courses, the number of permanent lecturers and the maximum number of lectures undertaken by the lecturers in the acting education in Turkey and make a due diligence. For this purpose, the research aims to seek answers to the following questions:

* Sorumlu Yazar: Arş. Gör., Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Sahne Sanatları Bölünü
Res.Asst., Dokuz Eylul University, Faculty of Fine Arts, Performing Arts

ORCID 0000-0001-7390-6370

kocabiyikyigit@gmail.com

** Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Sahne Sanatları Bölümü
Assoc. Prof. Dr., Dokuz Eylul University, Faculty of Fine Arts, Performing Arts

ORCID 0000-0001-7383-9382

sibelerdenk@gmail.com

Cite as/ Atıf: Kocabıyık, Y. & Erdenk, S. (2022). Türkiye’de oyunculuk eğitimi programlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Turkish Studies*, 17(2), 201-223. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.57467>

Received/Geliş: 01 February/Şubat 2022

Checked by plagiarism software

Accepted/Kabul: 25 April/Nisan 2022

© Yazar(lar)/Author(s) | CC BY- NC 4.0

Published/Yayın: 28 April/Nisan 2022

- What are the similarities and differences between the student admission and graduation conditions of undergraduate acting education programs?
- What are the similarities and differences between the compulsory and elective courses of the acting education programs?
- What are the similarities and differences between theory and practice course distributions of acting training programs?
- What is the number of permanent instructors working in acting education programs and the maximum number of courses per staff member per semester in the programs?

It is thought that the study, which seeks answers to these questions, will form an infrastructure for the program review and evaluation studies in the field of acting education. One of the important points of this study is that it enables student candidates who want to study acting education at the undergraduate level to compare the conditions of universities and to choose between acting education programs in universities.

The scope of the research is limited to Fine Arts Faculties Acting Majors and State Conservatory Theater/Acting Departments, which have been graduating for 10 years in the 2020-2021 academic year. The reason for determining this limitation is to collect the data at the level of acting education in the most accurate way. The educational experience and needs of a newly established department or academic institution are certainly not the same as those of thirty-year-old departments. In this context, it would be much more appropriate to examine the data of departments that have graduated, had education periods, and have accumulated different positive or negative experiences, when evaluated within the scope of the purposes of this research. Therefore, the research was limited to 12 universities that actively continue their education and have graduated in the field of acting for 10 years.

A profiling and comparison study was conducted in the study. The horizontal approach, which is one of the approaches used in comparative education research, was adopted as a method. In addition, document analysis, one of the qualitative research methods, was applied in this study. Document analysis includes the analysis of written materials containing information about the facts and events that are aimed to be investigated (Yıldırım & Şimşek, 2016, p. 189). The specified materials were taken from the websites of the relevant institutions and from 2021 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu. It has been tried to determine the similar or different aspects of the data including the entrance and graduation conditions of the programs, compulsory and elective courses, theory and practice course distributions.

First of all, when the acting education programs are examined, it is observed that there are two different models. These two models are due to the separation of undergraduate acting programs under faculty and conservatory. When we look at the acting education programs under the faculties, it is seen that there is an internship condition mostly in graduation conditions. In addition, in all programs, it is observed that students take part in projects related to their professional life, such as stage practice and play projects, during their education. When the conservatory model acting trainings are examined, it is observed that there are mostly age restrictions in the entry conditions of these programs. It is seen that compulsory courses such as theater history or dramaturgy are not included in some programs and practice courses are more numerous than theory courses. In addition, in terms of both models, it should be said that the equivalents of the theoretical courses are not included in the priority/late relationship in the practical courses. It is important for the student that the theoretical and practical courses with similar learning outcomes are included in the program before the practical courses or simultaneously with the practical courses. Theoretical knowledge is undoubtedly given in the practical courses. However, the situation mentioned here is mostly related to the fact that the practical studies on the subjects separated by genre and period in the theater history or play analysis courses take place in the curriculum before the theoretical course or in the same semester.

Considering the entry and graduation requirements of the programs, it would not be wrong to say that a standard could not be established. It is seen that the Higher Education Examination TYT score type varies from 150 to 220 points in the entrance conditions, while some universities do not look for an age requirement, while some universities seek this condition. The same is true for special talent exams. So much so that there is even an acting undergraduate program that accepts students by central placement. Considering the pandemic process, such a choice may have been made to reduce contact. However, in the same process, it is seen that face-to-face and online exams are made in other universities. Today, it is observed that even in

courses and workshops on acting in special fields, students are subjected to exams before they are recruited. While this is the case in private fields, it is a serious problem that a completely talent-based program at the university level admits students without special talent exams and through central placement. In order not to reveal such problems and to establish a standard, it may be suggested that departments should carry out studies that include need/situation analysis within themselves.

In terms of compulsory and elective courses, it is observed that there are many similarities in terms of compulsory courses and various differences in terms of elective courses. These differences are that the student is offered a wide range of course options from the side areas in the sense of elective courses. In addition, it is seen in the research that most of the acting education programs do not have sufficient academic staff. It can be recommended to increase the recruitment of personnel so that acting training programs have sufficient training staff. At this point, it can be suggested that similar studies be carried out in other universities that offer limited elective courses.

Keywords: Acting, acting education, performing arts, acting talent exam, acting exam

Öz: Sahne Sanatlarının önemli dallarından biri olan Oyunculuk eğitimi ile ilgili ilk çalışmalar 1914’te Darülbeyti’de, akademik anlamda ise ilk oyunculuk eğitimi 1936’da Ankara Devlet Konservatuarı’nda lisans düzeyinde başlamıştır. Ankara Devlet Konservatuarı’nın ardından diğer büyük şehirlerde de oyunculuk eğitim programları oluşturulmuştur. Günümüzde ise lisans düzeyinde oyunculuk eğitimi yirmi devlet üniversitesinde aktif olarak sürdürülmektedir. Eğitimde güncel ve verimli olana ulaşmanın, ulusal ve uluslararası düzeyde kabul gören bir eğitim içeriği oluşturmanın ilk adımı kuşkusuz var olan koşulların tespiti ve analizidir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’deki Oyunculuk eğitiminin var olan koşullarını karşılaştırmalı olarak incelemek ve bir durum tespiti yapmaktır. Bu bağlamda oyunculuk eğitim programları karşılaştırılmış, benzerlik ve farklılıklar tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın kapsamı Türkiye’de aktif olarak oyunculuk eğitimi sürdüren, en az on yıldır mezun veren programlarla, bu programların 2020-2021 eğitim-öğretim yılları ile sınırlandırılmış, fiziksel koşullar, özel üniversiteler, lisans düzeyi dışındaki çeşitli sertifika programları ve kurslar kapsam dışında bırakılmıştır. Bu kapsamda yer alan on iki üniversitenin oyunculuk eğitim programları bir nitel araştırma yöntemi olan doküman inceleme ile ele alınmış, programların kontenjan, giriş ve mezuniyet koşulları, zorunlu ve seçmeli dersleri, teori ve uygulama derslerinin dağılımları, öğretim elemanlarının sayıları ve ders yükleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Eğitim programlarının karşılaştırılması konusunda yapılan çalışmalarda izlenen temel adımlar olarak belirtilen üniversitelerin belirlenmesi, programların ortaya konması, sonuçların bir araya getirilmesi ve sonuçların karşılaştırılarak yorumlanması adımları araştırmada uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Oyunculuk, oyunculuk eğitimi, sahne sanatları, oyunculuk yetenek sınavı, oyunculuk sınavı

Giriş

Türkiye’de üniversite düzeyinde oyunculuk eğitimi 1936 yılında Ankara Devlet Konservatuarı’nın kurulmasıyla başlar. Bu konservatuarın ardından Devlet Tiyatroları’nda, Şehir Tiyatroları’nda ve yeni gelişmekte olan sinema sektöründe oluşan oyuncu ihtiyacını karşılamak için diğer büyük şehirlerde de oyunculuk lisans programları oluşturulmuştur. Ankara’nın ardından İstanbul, İzmir, Eskişehir, Erzurum, Konya, Adana, Antalya gibi şehirlerde kurulan Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Konservatuarların çatısı altında oyunculuk eğitimi günümüzde yirmi devlet üniversitesinde aktif olarak yer almakta ve her geçen yıl bir yenisi açılmaya devam etmektedir.

21. yüzyılın eğitim ve öğretim yöntemleri açısından değişim ve gelişim çağı olduğu düşünüldüğünde özellikle üniversite düzeyinde oyunculuk eğitim ve öğretim yöntemlerinin değişen eğitim anlayışına göre yenilenmesi ve bu yöntemlerden beslenmesi gerektiği söylenebilir. Güzel sanatlar eğitimi alanında paradigmlar ve yarattığı sonuçlar sürekli kendisini yenileyen bir öğretim ihtiyacı doğurmaktadır. Özdemir Nutku’nun Art-e Dergisinde yayınlanan makaledeki görüşleri de bu konuyu destekler niteliktedir: “Dünyadaki oyunculuk eğitiminde, eski yöntemler yerini yenisine

bırakmıştır. Bunlar yakından izlenmeli, genç öğretim elemanları bu konuda eğitilmelidir. Ders programları da buna göre yeniden düzenlenmelidir.” (Nutku, 2012, s. 10) Türkiye’de akademik anlamda ilk Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları eğitim modelini oluşturan Nutku’nun bu düşüncelerini ve günümüzde hızla değişen sanat anlayışlarını göz önüne alarak sanat bazlı eğitim programlarını düzenli aralıklarla incelemek, değerlendirmek, güncellemek gereklidir.

Tarihi iki bin beş yüz yıla dayanan tiyatro sanatı üzerine sayısız kaynak olmasına karşın oyunculuk eğitimi üzerine yapılmış çalışmaların sayısı sınırlıdır. Ülkemizdeki bu sınırlı sayıda çalışmalar incelendiğinde çoğunlukla oyunculuk eğitiminin problemlerine değinmekte oldukları görülmektedir. Ancak bu çalışmaların bilimsel araştırma yönteminden uzak bir şekilde oluşturulduklarını belirtmekte fayda vardır. Özellikle yurt içi alanyazında lisans düzeyinde bir bilimsel araştırma yöntemine bağlı olarak oyunculuk eğitimlerini ve oyunculuk derslerini inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Sahne Sanatlarının diğer alanlarından biri olan Dramatik Yazarlık Eğitimi üzerine son yıllarda çeşitli çalışmalar (Belkıs vd., 2019) yer alsa da özellikle yurt içinde yapılmış araştırmalara bakıldığında üniversitelerde yer alan oyunculuk eğitimi özellikle dersler açısından inceleyen, durum tespiti yapan bir çalışma bulunmamaktadır. Bu nedenle bu çalışmadan oyunculuk eğitimi alanındaki ilk çalışma olarak adlandırmak mümkündür. Ayrıca bu çalışmanın oyunculuk eğitimi alanındaki yapılacak olan program inceleme ve değerlendirme çalışmalarına bir altyapı oluşturacağı ve alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın önemli noktalarından biri de özellikle lisans düzeyinde oyunculuk eğitiminde öğrenim görmek isteyen öğrenci adaylarının üniversitelerin koşullarını karşılaştırabilmelerine ve üniversitelerdeki oyunculuk eğitim programları arasında tercih yapabilmelerine olanak sağlamasıdır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’deki Oyunculuk eğitimindeki öğrenci kabul ve mezuniyet koşullarını, dersleri, kadrolu öğretim elemanlarının sayılarını ve öğretim elemanlarının en fazla kaç ders üstlendiğini karşılaştırmalı olarak incelemek ve bir durum tespiti yapmaktır. Bu amaç doğrultusunda araştırma şu sorulara yanıt aramayı hedeflemektedir:

- Lisans düzeyinde oyunculuk eğitimi programlarının öğrenci kabul ve mezuniyet koşulları arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?
- Oyunculuk eğitim programlarının zorunlu ve seçmeli dersleri arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?
- Oyunculuk eğitim programlarının teori ve uygulama ders dağılımları arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?
- Oyunculuk eğitim programlarında görev yapmakta olan kadrolu öğretim elemanlarının sayıları ve dönemde personel başına düşen en fazla ders sayısı kaçtır?

Araştırmanın kapsamı 2020-2021 öğretim yılında 10 yıldır mezun veren Güzel Sanatlar Fakülteleri Oyunculuk Anasanat Dalları ve Devlet Konservatuvarları Tiyatro Bölümleri ile sınırlıdır. Bu sınırlılığın belirlenmesindeki neden, oyunculuk eğitimi düzeyindeki verileri en doğru şekilde toplamaktır. Yeni kurulmuş bir bölüm ya da akademik kurumun eğitim yönünden deneyim ve ihtiyaçları ile uzun yıllar önce kurulmuş ve faaliyet gösteren bölümlerin deneyim ve ihtiyaçları kuşkusuz aynı değildir. Bu bağlamda mezun vermiş, eğitim dönemleri geçirmiş, olumlu ya da olumsuz farklı deneyimler biriktirmiş bölümlerin verilerini incelemek, bu araştırmanın amaçları kapsamında değerlendirildiğinde çok daha uygun olacaktır. Dolayısıyla araştırma, eğitimi aktif olarak süren ve oyunculuk alanında 10 yıldır mezun veren 12 üniversite ile sınırlandırılmıştır. Bu üniversiteler altında yer alan oyunculuk eğitim programlarının fiziki şartları/olanakları, özel üniversiteler, lisans düzeyi dışındaki çeşitli sertifika programları ve kurslar çalışmanın kapsamı dışında yer almaktadır. Çalışmanın kapsamında yer alan üniversite ve bölümler, oyunculuk eğitimine başlama/kuruluş tarihleri şöyledir:

Tablo 1: Çalışmaya Dahil Edilen Akademik Eğitim Kurumları ve Kuruluşları

	Şehir	Üniversite	Kuruluş
1	Ankara	Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı (1982 yılında Hacettepe Üniversitesi’ne bağlanmıştır.)	1936
2	İstanbul	İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı	1950
3	Ankara	Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Tiyatro Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı	1958
4	İstanbul	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Anasanat Dalı	1971
5	İzmir	Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı	1976
6	Eskişehir	Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Anasanat Dalı	1989
7	Erzurum	Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı	1992
8	Konya	Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Anasanat Dalı	1993
9	Adana	Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı	1995
10	Isparta	Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı	1997
11	Antalya	Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı	1999
12	İzmit	Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü Oyunculuk Anasanat Dalı (2004 yılında kurulmuş, 2006 yılında ilk öğrencilerini almıştır.)	2004

Yöntem

Çalışmada bir profil çıkarma ve karşılaştırma çalışması yapılmıştır. Yöntem olarak karşılaştırmalı eğitim araştırmalarında kullanılan yaklaşımlardan biri olan yatay yaklaşım benimsenmiştir. Ayrıca bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme uygulanmıştır. Doküman inceleme, araştırılması hedeflenen olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 189). Bu analiz resmi ya da özel kayıtların toplanması, sistematik olarak incelenmesi ve değerlendirilmesidir (Ekiz, 2015). Doküman inceleme üzerine bir başka tanım, birincil araştırma verileri kaynağı olarak çeşitli yazılı metin biçimlerini toplamak, gözden geçirmek, sorgulamak ve analiz etmektir (O’Leary, 2017). Kısaca, araştırma konusu hakkında kişi ya da kurumlar tarafından yazılmış, hazırlanmış ya da yaratılmış çeşitli yazı, belge, yapım veya kalıntının toplanması ve incelenmesi doküman analizi olarak kabul edilmektedir (Seyidoğlu, 2016). Bu bağlamda toplanan materyaller, ilgili kurumların internet sitelerinden, 2020 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu’ndan (Yükseköğretim Kurumları Sınavı, 2020) ve Yök Akademik internet sitesinden alınmıştır. Veriler programların giriş ve mezuniyet koşulları, zorunlu ve seçmeli dersleri, teori ve uygulama ders dağılımları, öğretim elemanı sayıları ve ders yükleri bağlamında yatay seviyede ortaya konmuş, benzer ya da farklı olan hususlar belirlenmeye çalışılmıştır.

Eğitim programlarının karşılaştırması ve doküman inceleme çalışmalarında izlenen adımlar incelenmiş ve çalışmada uygulanmıştır. Bu adımlar sırasıyla; dokümanlara ulaşma, dokümanların orijinalliğini kontrol etme, dokümanları anlama, veriyi analiz etme, veriyi kullanmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 94).

Bulgular

Araştırmada ulaşılan bulgular, araştırma soruları bağlamında sırasıyla sorulara cevap olacak nitelikte başlıklarla sunulmuştur.

Oyunculuk Eğitim Programlarının Giriş ve Mezuniyet Koşulları

Kapsam içinde yer alan oyunculuk eğitimi veren üniversitelerin 2020-2021 öğretim yılına ait kontenjan verileri Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: 2020-2021 dönemi oyunculuk eğitimi veren üniversiteler ve kontenjanları

	Üniversite	Kontenjan
1	Hacettepe Üniversitesi	15
2	İstanbul Üniversitesi	10
3	Ankara Üniversitesi	10
4	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	15
5	Dokuz Eylül Üniversitesi	12
6	Anadolu Üniversitesi	20
7	Atatürk Üniversitesi	10
8	Selçuk Üniversitesi	15
9	Çukurova Üniversitesi	12
10	Süleyman Demirel Üniversitesi	15
11	Akdeniz Üniversitesi	10
12	Kocaeli Üniversitesi	10
	Toplam Öğrenci Kontenjanları	149

On senedir aktif olarak lisans düzeyinde oyunculuk eğitimi veren üniversitelerin kontenjanları incelendiğinde 5 üniversitenin 10 (İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi), 4 üniversitenin 15 (Hacettepe Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi), 2 üniversitenin 12 (Dokuz Eylül Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi), 1 üniversitenin ise 20 (Anadolu Üniversitesi) kontenjanı olduğu görülmektedir.

Lisans düzeyinde oyunculuk eğitimi veren kurumların internet sitelerinde ilan ettikleri giriş koşulları incelendiğinde bu programlara kayıt yaptırmak için ÖSYM’nin yürüttüğü Yükseköğretim Kurumları Sınavı’ndan TYT puan türünde çeşitli puanların alınması gerekmektedir (Yükseköğretim Kurumları Sınavı, 2020). Ayrıca kayıt yaptırabilmek için aday, kurumlar tarafından belirtilen yaş şartını da sağlamalıdır. Puan ve yaş açısından kurumlara göre farklılık gösteren şartlar Tablo 3’de belirtilmiştir.

Tablo 3: Oyunculuk programlarına başvuru için gerekli şartlar

Üniversite	Puan Türü	Puan	Yaş
Hacettepe Üniversitesi	TYT	180	24
İstanbul Üniversitesi	TYT	150	21
Ankara Üniversitesi	TYT	220	-
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	TYT	185	21
Dokuz Eylül Üniversitesi	TYT	150	-
Anadolu Üniversitesi	TYT	150	-
Atatürk Üniversitesi	TYT	150	-
Selçuk Üniversitesi	TYT	150	-

Çukurova Üniversitesi	TYT	150	25
Süleyman Demirel Üniversitesi	TYT	150	25
Akdeniz Üniversitesi	TYT	200	-
Kocaeli Üniversitesi	TYT	200	-

Tabloda belirtilen oyunculuk alanında yapılan yetenek sınavlarındaki ortak zorunlu koşul, adayın ÖSYM tarafından yürütülen Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS)’na girmiş olmasıdır. Sınava giren aday Temel Yeterlik Testi’nden (TYT) kurum tarafından belirlenen puanı aldığı ve varsa yaş şartını sağladığı takdirde sınava girmeye hak kazanmaktadır. Adayların Temel Yetenek Testi’nden en az alması gereken puanlar incelendiğinde 7 üniversitenin 150 puan (İstanbul Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi), 1 üniversitenin 180 puan (Hacettepe Üniversitesi), 1 üniversitenin 185 puan (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi), 2 üniversitenin 200 puan (Akdeniz Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) ve 1 üniversitenin ise 220 puan (Ankara Üniversitesi) olarak belirlediği görülmektedir.

Oyunculuk eğitiminin yer aldığı üniversitelerdeki giriş şartları açısından tek ortak yan adayların özel yetenek sınavına tabi tutulmasıdır. Bu sınavlar adayın tiyatro kültür birikimini yanı sıra temel oyunculuk becerisini, düş gücünü, yaratıcılığını, ritim duygusunu, sesini, kulağını, ifade becerisini değerlendirmeyi, dansa ve harekete yatkınlığını ve bedensel esnekliğini sınamayı hedeflemektedir. Oyunculuk eğitimi veren üniversitelerin özel yetenek sınavlarının 2020-2021 yılındaki aşamaları ve sınav içerikleri Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4: Oyunculuk programlarının özel yetenek giriş sınavları aşamaları

Üniversite	Ön Eleme	Birinci Aşama	İkinci Aşama	Üçüncü Aşama	Dördüncü Aşama
Hacettepe Üniversitesi	-	1. Baraj Sınavı Sahne, Diksiyon (1 Komedi, 1 Dram Tırat ve Şiir)	2. Baraj Sınavı Hareket, Şan, Sahne (Zorunlu Parça)	Kesin Kabul Sınavı Yazılı Sınav, Doğaçlama	-
İstanbul Üniversitesi	-	Baraj Sınavı 2 Tırat, Şiir (Görüntü Kaydı)	Kesin Kabul Sınavı Şan, Doğaçlama	-	-
Ankara Üniversitesi	Ön Eleme Sınavı 2 Zorunlu Tırat, 2 Tırat, Şiir	Birinci Aşama Ses ve Kulak	İkinci Aşama 2 Zorunlu Tırat, 2 Tırat, Şiir	Üçüncü Aşama Ritim ve Hareket	Dördüncü Aşama Sözlü, Sahne Uygulamaları Sınavı (Zorunlu Parça)
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	-	Birinci Aşama 1 Komedi, 1 Dram Tırat	Oyunculuk Düzey Sınavı Zorunlu Parça, Şiir, Kulak, Fiziksel Koordinasyon	-	-
Dokuz Eylül Üniversitesi	-	Birinci Aşama Sahne Sınavı (1 Komedi, 1 Dram Tırat, Şiir)	İkinci Aşama Hareket Sınavı, Şan Sınavı, Doğaçlama Sınavı	-	-
Anadolu Üniversitesi	Eleme Aşaması 1 Tırat (Görüntü Kaydı)	Seçme Aşaması 1 Tırat (Yüzyüze), Şan, Hareket, Konuşma, Genel Kültür	-	-	-

Atatürk Üniversitesi	-	Seçme Sınavı Mimik, Ritim, Ses, Kulak, Doğaçlama, Okuma, Refleks	İkinci Aşama Sahne (1 Trajik, 1 Komik), Şiir, Genel Kültür	-	-
Selçuk Üniversitesi	-	Baraj Sınavı 1 Tırat, Şiir, Masal, Öykü	Baraj Sınavı Kulak, Hareket, Koordinasyon Sınavı, Sahne Sınavı (Zorunlu Tırat, Doğaçlama, Genel Kültür)	Kesin Kabul Sınavı (1 Tırat, Genel Kültür)	-
Çukurova Üniversitesi	Ön Eleme 1 Komediya, 1 Tragedya Tırat, Şiir	Baraj Sınavı Genel Kültür, Genel Tanıma, Ses-Kulak, Ritim-Dans, Hareket, 1 Komediya, 1 Tragedya Tırat	Kesin Kabul Sınavı Doğaçlama, Mülakat	-	-
Süleyman Demirel Üniversitesi	Dünya genelinde yaşanan Covid-19 Pandemisi nedeniyle 2020-2021 öğretim yılı için öğrenci alımı Özel Yetenek Sınavı yapılmaksızın “Merkezi Yerleştirme” puanı dikkate alınarak yapılmıştır.				
Akdeniz Üniversitesi	-	Birinci Aşama 1 Tırat, Şiir	İkinci Aşama Ses-Ritim, Hareket-Dans, Zorunlu Tırat	Üçüncü Aşama Toplu Doğaçlama, Mülakat	-
Kocaeli Üniversitesi	-	Birinci Aşama 3 Tırat, Şiir, Kulak, Ritim, Doğaçlama, Esneklik, Okuma, Konuşma	İkinci Aşama Mülakat	-	-

Sınav aşamaları ve içerikleri her üniversiteye göre farklılık göstermektedir. Buna göre; oyunculuk yetenek sınavları 6 üniversitede (İstanbul Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) 2 aşama, 4 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi) 3 aşama, 1 üniversitede (Ankara Üniversitesi) ise 5 aşama olarak yapılmıştır.

Atatürk Üniversitesi (Atatürk Üniversitesi, 2020) haricinde çalışma kapsamındaki tüm üniversitelerin ilk aşamalarında adaylar dram ve komedi türlerinde olmak üzere çalıştıkları 2 tiradı sahnelemektedirler. Adayların temel oyunculuk becerisini sınamayı amaçlayan bu aşamada Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi (Ankara Üniversitesi, 2020), Dokuz Eylül Üniversitesi (Dokuz Eylül Üniversitesi, 2020), Selçuk Üniversitesi (Selçuk Üniversitesi, 2020), Çukurova Üniversitesi (Çukurova Üniversitesi, 2020), Akdeniz Üniversitesi ve Kocaeli Üniversitesi (Kocaeli Üniversitesi, 2020) diğer üniversitelerden farklı olarak adaylardan 1 şiir ezberlemelerini ve okumalarını istediği gözlemlenmektedir. 2 üniversitenin (Anadolu Üniversitesi, Mimar Sinan Üniversitesi) özel yetenek sınavı isterleri arasında şiir bulunmamaktadır. Ayrıca Atatürk Üniversitesi diğer üniversitelerin ilk aşamada uyguladığı 2 tırat, şiir uygulamasının yanı sıra genel kültür bölümünü içeren sınavı 2. aşamada uygulamaktadır. 4 üniversite (Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi) aşamaları arasında Genel Kültür Sınavı'na yer verirken, diğer üniversitelerin bu sınavı aşama içeriklerine almadığı görülmektedir. 5 üniversite (Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi) adaylardan kendi isteklerine göre

hazırladıkları tıratlara ek olarak zorunlu bir şekilde de (üniversitelerin belirledikleri) tırat sahnelemelerini istemektedirler. Buna zıt olarak 5 üniversite (Kocaeli Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi) adaylardan zorunlu tırat talep etmemektedir. Ayrıca Hacettepe Üniversitesi (Hacettepe Üniversitesi, 2020) diğer üniversitelerden farklı olarak Kesin Kabul Sınavı’nda Yazılı Sınav uygulamaktadır. Akdeniz Üniversitesi (Akdeniz Üniversitesi, 2020) ise diğer üniversitelerde tekli olarak yapılan doğaçlama sınavların aksine toplu (çok kişili) doğaçlamaların uygulandığı görülmektedir.

Yaşanan pandemi nedeniyle 2020 yılı aşama sayıları ve içerikleri açısından önceki yıllara göre çeşitli farklılıkların gözlemlendiği bir yıldır. Tüm dünyada yaşanan salgın nedeniyle önlem olarak bazı üniversitelerin yüz yüze sınav yerine sınavların ilk aşamalarını çevrimiçi bir şekilde (video kayıt gönderimiyle) gerçekleştirmişlerdir. Bu üniversiteler; İstanbul Üniversitesi (İstanbul Üniversitesi, 2020) ve Anadolu Üniversitesi (Anadolu Üniversitesi, 2020)’dir. İstanbul Üniversitesi Baraj Sınavında iki tırat ve bir şiiri adayların görüntü kaydı olarak iletmesini isterken, Anadolu Üniversitesi Eleme Aşamasında adaylardan görüntü kaydı olarak bir tırat istemiştir. Ayrıca Süleyman Demirel Üniversitesi (Süleyman Demirel Üniversitesi, 2020) diğer üniversitelerden tamamen farklı bir uygulamaya giderek Özel Yetenek Sınavı yapılmaksızın Merkezi Yerleştirme puanı dikkate alarak öğrenci alımını gerçekleştirmiştir.

Yukarıda belirtilen koşulları sağlayan ve sınava giren adayların özel yetenek sınav sonuçları tüm programlarda ÖSYS kılavuzunda yer alan yöntemlerle hesaplanarak adayların kayıt hakkı kazanıp kazanmadığı belirlenmekte ve duyurulmaktadır.

Türkiye’de oyunculuk eğitimi veren 12 üniversitenin tamamının öğrencinin 4 yıl/8 yarıyıl içinde 240 AKTS kredinin tamamlanması ile mezuniyet hakkını kazandığı görülmektedir. Bunun yanı sıra öğrencinin mezuniyet hakkı kazanabilmesi için Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinde (Mimar Sinan G. S. Üniversitesi, 2020) genel not ortalamasının 4.00 üzerinden en az 2.50 olması gerekirken, diğer üniversitelerde 2.00 olması gerekmektedir. Süleyman Demirel Üniversitesi internet sitesinde Genel Not Ortalaması’na ilişkin bir açıklamaya rastlanmamıştır. İlgili üniversitelerin mezuniyet koşulları Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5: Oyunculuk eğitimi veren üniversitelerin mezuniyet koşulları

Üniversite	AKTS	GNO	Staj	Bitirme Çalışması
Hacettepe Üniversitesi	240	2.00 (min.)	Yok	Var
İstanbul Üniversitesi	240	2.00 (min.)	Yok	Yok
Ankara Üniversitesi	240	2.00 (min.)	Var	Var
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	240	2.50 (min.)	Yok	Yok
Dokuz Eylül Üniversitesi	240	2.00 (min.)	Var	Var
Anadolu Üniversitesi	240	2.00 (min.)	Yok	Var
Atatürk Üniversitesi	240	2.00 (min.)	Yok	Var
Selçuk Üniversitesi	240	2.00 (min.)	Yok	Yok
Çukurova Üniversitesi	240	2.00 (min.)	Yok	Yok
Süleyman Demirel Üniversitesi	240	-	Yok	Var
Akdeniz Üniversitesi	240	2.00 (min.)	Yok	Yok
Kocaeli Üniversitesi	240	2.00 (min.)	Var	Var

Belirtilen koşullara ek olarak 3 üniversitede (Ankara Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) staj mezuniyet koşulları arasında yer alırken, 9 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Mimar Sinan G.S. Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Akdeniz

Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi) zorunlu tutulmamıştır. Bitirme tezinin zorunlu olduğu 7 üniversite (Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi), bitirme tezinin mezuniyet şartlarında yer almadığı 5 üniversite (İstanbul Üniversitesi, Mimar Sinan G. S. Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi) vardır. Genel olarak bakıldığında 3 üniversitenin (Ankara Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) mezuniyet şartları arasında staj ve bitirme tezinin her ikisinin de yer aldığı görülmektedir.

Oyunculuk Eğitim Programlarının Zorunlu Dersleri

Türkiye'deki oyunculuk eğitimi veren üniversitelerin 2020-2021 eğitim-öğretim yılındaki zorunlu dersleri incelendiğinde aşağıdaki bulgulara erişilmiştir.

Oyunculuk eğitim programının zorunlu derslerini 5 ana kola ayırmak mümkündür. Bu kollar rol çalışmaya yönelik dersler, hareket bağlamı dersler, konuşma bağlamı dersler, tiyatro tarihi bağlamı dersler ve yardımcı derslerdir.

Rol çalışmaya ve konuşma eğitimine yönelik derslerin tüm üniversitelerin programlarında zorunlu dersler arasında yer aldığı görülmektedir. İncelemeye dahil edilen üniversitelerin zorunlu derslerinde tek ortak yanın bu olduğundan söz edilebilir. Ayrıca Yök derslerinin Mimar Sinan G. S. Üniversitesi haricinde tüm üniversitelerin programında yer aldığı gözlenmiştir. Benzer bir durum hareket ve ses eğitimi bağlamı dersler için de geçerlidir. Akdeniz Üniversitesi haricindeki tüm üniversitelerde hareket ve ses eğitimi bağlamı dersler zorunlu olarak yürütülmektedir.

Tiyatro Tarihi'ne yönelik derslerin 2 üniversite (İstanbul Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi) haricinde tüm üniversitelerin zorunlu dersleri arasında yer aldığı görülmektedir. Yardımcı dersler içinde değerlendirilebilecek dramaturgiye yönelik dersler 4 üniversitenin (Atatürk Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi) zorunlu dersleri arasında yer almazken, Metin İncelemeye yönelik derslerin ise 3 üniversitede (Ankara Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi) zorunlu dersler arasında bulunmamaktadır. Ayrıca dans derslerinin 3 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, Mimar Sinan G. S. Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi), Mezuniyet Projesi kapsamında Sahne Uygulaması ya da Oyun Projesi gibi derslerin 4 üniversitede (İstanbul Üniversitesi, Mimar Sinan G. S. Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi) yer almadığı görülmektedir.

Tüm bunlara ek olarak üniversitelerin zorunlu dersleri arasında öğrencilerin çalışmak istedikleri sektöre ilişkin kariyerlerini planlamaya dair yardımcı derslerin bulunduğu görülmektedir. Kariyer Planlama dersini zorunlu olarak öğretim planına dahil eden 2 üniversite (Dokuz Eylül Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi) bulunmaktadır. Ankara Üniversitesi öğretim planında yer alan Mesleki Yaşama Uyum dersi de ismen bir kariyer planlama dersi gibi görünse de Bologna Bilgi Sisteminde dersin içeriğine bakıldığında Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dallarının tanıtımına dair olduğu gözlenmiştir.

Oyunculuk Eğitim Programı'ndaki yardımcı dersler arasına alınabilecek bir diğer ders, günlük hayatta ve eğitim-öğretim sürecinde gerekli temel bilgisayar kullanım becerisinin kazandırılmasının amaçlandığı Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersi. Bu ders zorunlu olarak 5 üniversitede (Kocaeli Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi) yer almaktadır.

Yardımcı dersler arasındaki bir diğer ders, bedenin fiziksel yapısını düzeltmeyi, geliştirmeyi, güçlendirmeyi ve esnekliğini arttırmayı amaçlayan Akrobasi dersi. Bu ders zorunlu olarak 2 üniversitenin (Dokuz Eylül Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi) eğitim programında bulunmaktadır. Akrobasi dersi ile benzer amaçları taşıyan bir diğer yardımcı ders Eskrim'dir. Bu ders 2 üniversitenin (Atatürk Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi) zorunlu dersleri arasındadır.

Oyuncunun rolü gereği sahne üzerinde dövüş sahnelerini ve olası ekstrem sahneleri gerçeğe uygun bir şekilde uygulayabilmesini amaçlayan Sahne Dövüşü dersi ise 2 üniversitede (Çukurova Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi) yer almaktadır. Süleyman Demirel Üniversitesi’nde sahne dövüşüne ait ders içeriğinin Hareket ve Dans dersinde yer aldığı görülmektedir. Yardımcı dersler kategorisinde incelenebilecek bir diğer ders ise Makyaj’dır. Oyuncu adayının temel makyaj bilgilerini edinmesini ve uygulamasını amaçlayan bu ders 4 üniversitenin (Çukurova Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Mimar Sinan G. S. Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi) zorunlu dersleri arasındadır. Ayrıca oyuncu adaylarının farklı tiyatro, oyunculuk biçimlerini öğrenmeleri ve öğrendiklerini sanatlı bir biçimde sunabilmelerine odaklanan Oyunculuk Üslupları, Oyunculuk Biçimleri dersleri 2 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi) zorunlu dersler arasında yer almaktadır. Yine sadece 2 üniversitede (Mimar Sinan G. S. Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi) yer alan Mitoloji dersi de yardımcı dersler arasında değerlendirilebilmektedir. Bu derslerin amacı ise mitleri araştırmak, Batı mitolojisinin sanata etkilerini belirlemek ve Antik Yunan Mitolojisini incelemektir.

Oyunculuk eğitim programında zorunlu dersler incelendiğinde programlarda ortaklığı bulunmayan, sadece bir üniversitenin programında yer alan dersler de bulunmaktadır. Seminer ve Sunum Teknikleri dersi sadece İstanbul Üniversitesi’nin zorunlu dersleri arasında yer alırken, Uyum dersleri (Üniversite Yaşamına Uyum vb.) sadece Ankara Üniversitesi’nde bulunmaktadır. Yoga dersinin zorunlu dersler arasında yer aldığı tek üniversite Anadolu Üniversitesi’dir. Tiyatro Toplumbilim dersi ise sadece Atatürk Üniversitesi’nin zorunlu dersleri arasındadır. Rejisörlük Bilgisi ve Reji Sanatı gibi reji kapsamlı derslerin yanı sıra Sanat Felsefesi dersi de sadece Selçuk Üniversitesi’nin zorunlu dersleri arasında yer almaktadır. Ayrıca Mimar Sinan G. S. Üniversitesi’nde zorunlu dersler arasında Oyun Okuma, Kostüm Tarihi ve Enstrüman dersleri, Süleyman Demirel Üniversitesi’nde ise Sanat Tarihi dersi bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen 5 ana koldan yardımcı dersler haricindeki diğer kolları ayrı ayrı incelemek gerekirse;

Rol çalışmaya yönelik dersler, bu programın temel branş dersleri olup dört yıl boyunca birbirinin devamı olarak eğitim programında bulunmaktadır. Bu dersler kapsama alınan tüm üniversitelerde içerik olarak ortaklaşsa da ders isimleri olarak farklılaşmaktadır. Derslerin isimleri ve program içerisindeki dağılımı Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6: Rol çalışmaya yönelik zorunlu dersler

Üniversite	Rol Çalışmaya Yönelik Zorunlu Dersler
Hacettepe Üniversitesi	Doğaçlama I, II, Oyunculuk I, II, III, IV, Geleneksel Oyunculuk I, II, Sahne I, II, Oyunculuk Biçimleri I, II, Oyun I, II
İstanbul Üniversitesi	Oyunculuk I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, Doğaçlama I, II, III, IV
Ankara Üniversitesi	Oyunculuğa Giriş I, II, Rol Uygulamaları I, II, III, IV, Doğaçlamaya Giriş I, II, Oyunculuk I, II, Sahne-Sahneleme Teknikleri I, II, Proje: Oyun I, II, Oyunculuk Üslupları I, II, Sahne-Sahnelemede Uzam I, II, Oyunculuk Araştırmaları I, II, Oyun Projesi Ortak Yapım I, II
Mimar Sinan G.S. Üniversitesi	Mimik I, II, Rol I, II, Sahne I, II, Sahne III, Sahne IV
Dokuz Eylül Üniversitesi	Doğaçlama ve Mimik I, II, Rol I, II, Sahne I, II, III, IV, Sahne Uygulaması I, II
Anadolu Üniversitesi	Mimik-Rol I, II, Doğaçlama I, II, III, IV, Role Hazırlık I, II, Oyunculuk I, II, III, IV, Sahne Çalışması I, II, III, IV
Atatürk Üniversitesi	Mimik I, II, Rol I, II, Sahne Uygulamasına Giriş I, II, Sahne I, II, III, VI, Sahne Uygulaması I, II, III, VI
Selçuk Üniversitesi	Mimik-Rol I, II, Role Hazırlık I, II, Oyunculuk I, II, Sahne Uygulaması I, II, Proje Oyun I, II
Çukurova Üniversitesi	Oyunculuk I, II, III, VI, Doğaçlama, Sahne I, II, III
Süleyman Demirel Üniversitesi	Doğaçlama, Mimik, Oyunculuğa Giriş, Rol, Oyunculuk ve Konuşma, Oyunculuk ve Tavır, Sahne ve Oyunculuk Teknikleri, Sahne ve Performans Oyunculuğu Teknikleri, Sahne Uygulaması, Bitirme Ödevi
Akdeniz Üniversitesi	Oyunculuk I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, Doğaçlama I, II, III, VI, Sahne I, II, III, VI, Ortak Çalışma Oyun I, II, III, VI
Kocaeli Üniversitesi	Oyunculuk I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, Sahne Uygulaması I, II, III

Programın birinci sınıfında rol çalışma bağlamı dersler incelendiğinde rol çalışma hazırlığına yönelik dersler (Mimik, Oyunculuğa Giriş, Oyunculuk I) olduğu görülmektedir. 6 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi) belirtilen role hazırlık derslerinin yanı sıra birinci sınıfta öğrencinin doğaçlama kabiliyetini geliştirmeye yönelik derslerin (Doğaçlama) olduğu görülmektedir. Ayrıca İstanbul Üniversitesi ve Akdeniz Üniversitesi diğerlerinden farklı olarak ikinci sınıfta da bu dersi sürdürmektedirler. Programlarda genel eğilim rol çalışmaya yönelik branş derslerinin yanında doğaçlama derslerinin de sunulmasıdır. Ancak Süleyman Demirel Üniversitesi diğer üniversitelerden farklı olarak öğretim planının 1. yarıyılında sadece Doğaçlama dersine yer verirken, 2. yarıyılında doğaçlama dersine gereksinim duymadan sadece mimik derslerine yer vermiştir.

İkinci sınıftan itibaren rol çalışma bağlamı derslerin içerikleri tekli monolog çalışmalarına yönelirken, üçüncü ve dördüncü sınıfta sahne olarak adlandırılan çoklu sahne çalışmalarını içermektedir. 8 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi) diğerlerinden farklı olarak bir tiyatro oyununu çalışmaya yönelik Oyun, Sahne Uygulaması vb. proje derslerinin programda yer aldığı görülmektedir. Ayrıca yine diğer üniversitelerden farklı olarak 3 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi) Oyunculuk Biçimleri, Oyunculuk Üslupları, Oyunculuk Teknikleri gibi dersler rol çalışma bağlamındaki dersler arasındadır. Öğrenciler bu derslerde farklı oyunculuk üslup ve biçimlerini görmekte ve uygulama yapmaktadırlar. Ayrıca yine Hacettepe Üniversitesi'nin diğer üniversitelerden ayrı olarak Geleneksel Oyunculuk dersine programda yer verdiği görülmektedir. Bu dersin içeriği Geleneksel Türk Tiyatrosunun kaynağının ve genel özelliklerinin incelenmesinin yanı sıra uygulama olarak pekiştirilmesi ve model oyunların sahnelenmesinden oluşturmaktadır. Diğer üniversitelerde çoğunlukla Geleneksel Türk Tiyatrosuna dair dersler uygulama yerine teorik olarak yürütülmektedir.

Oyunculuk eğitim programlarındaki branş derslerinde diğer kol konuşmaya yönelik derslerdir. Bu dersler öğrencinin ses ve nefesi öğrenmesini, sesini ve nefesini nasıl kontrollü kullanacağını, bunu nasıl geliştireceğini ve doğru, temiz ve ifade zenginliği içeren bir telaffuz kazanmasını amaçlamaktadır. Derslerin isimleri ve program içerisindeki dağılımı Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7: Konuşmaya yönelik zorunlu dersler

Üniversite	Konuşmaya Yönelik Zorunlu Dersler
Hacettepe Üniversitesi	Ses ve Konuşma Tekniği I, II, III, IV, Ses ve Konuşma I, II, III, IV
İstanbul Üniversitesi	Diksiyon ve Ses Eğitimi I, II, III, IV
Ankara Üniversitesi	Nefes-Ses-Konuşma I, II, III, IV, Rol ve Konuşma I, II
Mimar Sinan G.S. Üniversitesi	Diksiyon I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII
Dokuz Eylül Üniversitesi	Dil ve Konuşma Eğitimi I, II, Dil Kuralları ve Konuşma Eğitimi I, II, Konuşma Eğitimi ve Yaratı I, II, Rol ve Karakterde Konuşma Eğitimi I, II
Anadolu Üniversitesi	Ses-Konuşma I, II, III, IV, Ses-Konuşma Sahne Uygulaması I, II
Atatürk Üniversitesi	Konuşma Sanatı Tekniği I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII
Selçuk Üniversitesi	Ses Konuşma I, II, III, IV, V, VI
Çukurova Üniversitesi	Fonetik ve Diksiyon I, II, Diksiyon I, II
Süleyman Demirel Üniversitesi	Ses-Nefes Teknikleri, Konuşma Sanatı Tekniği, Konuşma-Doğaçlama, Konuşma-Tavır, Konuşma-Mimik, Kişileştirme, Konuşma-Kurgu, Öyküleme
Akdeniz Üniversitesi	Ses ve Konuşma I, II, III, IV
Kocaeli Üniversitesi	Konuşma Sanatı ve Tekniği I, II, III, IV

Konuşmaya yönelik zorunlu derslerin 6 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, Mimar Sinan G. S. Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi) eğitim yıllarının tamamında (4 yıl) her dönem yer almaktadır. Sadece ilk iki sınıfta zorunlu olarak bu derslere yer veren 2 üniversite (Akdeniz Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) bulunmaktayken, ilk üç sınıfta belirtilen derslere zorunlu olarak yer veren 3 üniversite (Ankara Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi) vardır. Ayrıca 2 üniversitede (Kocaeli Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi) konuşmaya yönelik dersler üçüncü sınıfta seçmeli olarak yer almaktadır. Bu dersler 1 üniversitede (Akdeniz Üniversitesi) dördüncü sınıfta seçmeli olarak yer alırken, 5 üniversitede (Ankara Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) dördüncü sınıfta yer almamaktadır.

Oyunculuk eğitim programındaki bir diğer kol hareket bağlamı derslerdir. Bu dersler öğrencinin kondisyonunu yükseltmek, esneklik kazandırmak gibi profesyonel sürecinde ihtiyaç duyabileceği fiziksel özelliklerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bunun yanı sıra bu dersler arasında öğrenciye bedensel anlatım olanaklarını, teorik ve uygulamalı olarak öğretilmesini de amaçlayan dersler yer almaktadır. Derslerin isimleri ve program içerisindeki dağılımı Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8: Harekete yönelik zorunlu dersler

Üniversite	Harekete Yönelik Zorunlu Dersler
Hacettepe Üniversitesi	Hareket I, II, III, VI
İstanbul Üniversitesi	Hareket I, II, III, VI
Ankara Üniversitesi	Hareket I, II, Doğaçlama ve Hareket I, II
Mimar Sinan G.S. Üniversitesi	Hareket I, II, III, IV
Dokuz Eylül Üniversitesi	Hareket Bilgisi I, II, Hareket-Doğaçlama I, II, Hareket-Uzam I, II, Hareket ve Efor Bilgisi, Hareket Zaman Bilgisi
Anadolu Üniversitesi	Hareket I, II, III, IV
Atatürk Üniversitesi	Hareket I, II, III, IV, V, VI, Hareket ve Uzam I, II
Selçuk Üniversitesi	Sahne Hareketi I, II, III, IV
Çukurova Üniversitesi	Sahne Hareketi I, II, Vücut Dili ve Plastigi I, II
Süleyman Demirel Üniversitesi	-
Akdeniz Üniversitesi	-
Kocaeli Üniversitesi	Hareket I, II

Harekete yönelik zorunlu dersler 2 üniversitede (Dokuz Eylül Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi) eğitim yıllarının tamamında (4 yıl boyunca) program içerisinde yer almaktadır. Sadece birinci sınıfta zorunlu olarak bu derslere yer veren 2 üniversite (Çukurova Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) bulunurken, 5 üniversitede (İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Mimar Sinan G. S. Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi) bu dersler ilk iki sınıfta yer almaktadır. Ayrıca belirtilen dersler Hacettepe Üniversitesinde ikinci ve üçüncü sınıfta zorunlu olarak bulunmaktayken, Akdeniz Üniversitesi programında bu derslere zorunlu olarak yer vermemiştir. Süleyman Demirel Üniversitesi programında ise bu dersler zorunlu ya da seçmeli olarak bulunmamaktadır.

Tiyatro Tarihi'ne yönelik zorunlu dersler ise Türk Tiyatrosu ve Dünya Tiyatrosu olarak iki ana başlığa ayırmak mümkündür. Bu dersler başlıklarına göre öğrencilere dünyada ya da ülkemizde tiyatro sanatının tarihini aktarmayı amaçlamaktadır. Derslerin isimleri ve program içerisindeki dağılımı Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9: Tiyatro tarihine yönelik zorunlu dersler

Üniversite	Tiyatro Tarihine Yönelik Zorunlu Dersler
Hacettepe Üniversitesi	Dünya Tiyatro Tarihi I, II, III, IV, Türk Tiyatrosu I, II, III, IV
İstanbul Üniversitesi	-
Ankara Üniversitesi	Tiyatro Tarihi ve Kuramları-Antik Yunan-Roma, Tiyatro Tarihi ve Kuramları-Orta Çağ-Rönesans, Tiyatro Tarihi ve Kuramları-Klasik-Romantik, Tiyatro Tarihi ve Kuramları-Gerçekçilik, Tiyatro Tarihi ve Kuramları-20yy. I, II, Türk Tiyatrosu-Geleneksel Kaynakları, Türk Tiyatrosu-Tanzimat-Meşrutiyet, Türk Tiyatrosu-1960 Öncesi, Türk Tiyatrosu-1960 Sonrası
Mimar Sinan G.S. Üniversitesi	Metinlerle Dünya Tiyatro Tarihi I, II, Türk Tiyatro Tarihi I, II
Dokuz Eylül Üniversitesi	Tiyatro Tarihi ve Kuramları-Başlangıç ve Antik Yunan, Tiyatro Tarihi ve Kuramları-Roma ve Orta Çağ, Tiyatro Tarihi ve Kuramları-Rönesans I, II, Tiyatro Tarihi ve Kuramları-17.yy., Türk Tiyatrosu Tarihi I, II, Tiyatro Tarihi ve Kuramları 18.yy., Tiyatro Tarihi ve Kuramları-19.yy., Tiyatro Tarihi ve Kuramları-20.yy., Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu I, II
Anadolu Üniversitesi	Tiyatro Tarihi ve Teorisi I, II, III, IV, V, VI, Cumhuriyet Öncesi Türk Tiyatrosu, Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu
Atatürk Üniversitesi	Tiyatro Tarihi Kuramları I, II, III, IV, V, VI, Türk Tiyatro Tarihi I, II
Selçuk Üniversitesi	Tiyatro Tarihi ve Kuramları I, II, III, IV, V, VI
Çukurova Üniversitesi	Dünya Tiy. Tar. Ve Kur. I, II, III, IV

Süleyman Demirel Üniversitesi	Antik Yunan Tiyatrosu Tarihi ve Kuramları, Roma Tiyatrosu Tarihi ve Kuramları, Ortaçağ Tiyatrosu Tarihi ve Kuramları, Rönesans Tiyatrosu Tarihi ve Kuramları, Neo-Klasik Tiyatro Tarihi ve Kuramları, XVIII. Yüzyıl Tiyatrosu Tarihi ve Kuramları, XIX. Yüzyıl Tiyatrosu Tarihi ve Kuramları, XX. Yüzyıl Tarihi ve Kuramları, Geleneksel Türk Tiyatrosuna Giriş, Geleneksel Türk Tiyatrosu, Türk Tiyatrosunda Tazimat Dönemi, Türk Tiyatrosunda Meşrutiyet Dönemi, Türk Tiyatrosunda Cumhuriyet Dönemine Giriş, Türk Tiyatrosunda Cumhuriyet Dönemi
Akdeniz Üniversitesi	-
Kocaeli Üniversitesi	Tiyatro Tarihi ve Kuramları I, II, III, IV, Türk Tiyatrosu I, II

Dünya Tiyatro Tarihi’ne yönelik derslerin 3 üniversitede (Dokuz Eylül Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi) eğitim yıllarının tamamında (4 yıl) her dönem yer almaktadır. Sadece ilk iki sınıfta zorunlu olarak bu derslere yer veren 1 üniversite (Hacettepe Üniversitesi) bulunmaktayken, ilk üç sınıfta belirtilen derslere zorunlu olarak yer veren 4 üniversite (Ankara Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi) vardır. Mimar Sinan G. S. Üniversitesi’nde bu dersler sadece birinci sınıfta zorunlu olarak bulunmaktayken, Kocaeli Üniversitesi’nde ikinci ve üçüncü sınıfta zorunlu olarak yer almaktadır. 2 üniversitede (İstanbul Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi) ise bu dersler zorunlu olarak yer almamaktadır.

7 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, Mimar Sinan G. S. Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) ders isimleri rakamlar ile ayrılmaktayken, 3 üniversitede (Dokuz Eylül Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi) tarih aralıklarına ayrılarak programa dahil edildiği gözlenmektedir. Ders isimlerinden çıkarım yapılarak tarih aralıklarına ayrılan derslerin ortak özelliği olarak Antik Yunan döneminden günümüze kadar bir tarihsel aralığın olduğundan söz edilebilir.

Türk Tiyatro Tarihi’ne yönelik dersler ise 2 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi) ilk iki sınıfta zorunlu olarak yer almaktadır. Dokuz Eylül Üniversitesi üçüncü ve dördüncü sınıflarda bu derslere zorunlu olarak yer verirken, Anadolu Üniversitesi’nin programında zorunlu olarak sadece son sınıfta yer almaktadır. Türk Tiyatro Tarihi’ne yönelik derslere zorunlu olarak ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarda yer veren tek üniversite Süleyman Demirel Üniversitesi’dir. Ayrıca dersler zorunlu olarak 1 üniversitede (Mimar Sinan G. S. Üniversitesi) sadece birinci sınıfta, 2 üniversitede (Atatürk Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) ise üçüncü sınıfta okutulmaktadır. Programda sadece bir yarıyıl (VII. Yarıyıl) bu derse zorunlu olarak yer veren yalnızca Selçuk Üniversitesi bulunmaktadır. 3 üniversitede (Çukurova Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi) ise Türk Tiyatro Tarihine yönelik zorunlu ders bulunmamaktadır. Ayrıca daha önce Dünya Tiyatro Tarihi derslerinde gözlemlenen tarihsel aralıklara göre ders isimlerinin belirlenmesi Türk Tiyatro Tarihi dersi için de 3 üniversitede (Anadolu Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi) benzer şekilde olduğu görülmektedir.

Oyunculuk Eğitim Programlarının Seçmeli Dersleri

Oyunculuk eğitim programındaki seçmeli dersler incelendiğinde büyük oranda farklılar olduğu gözlenmektedir. Özellikle 3 üniversitede (İstanbul Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) diğer üniversitelere göre seçmeli derslerin sayıca fazla olduğu görülmektedir. Programa ilişkin seçmeli dersler iki farklı tabloda (Tablo 10) sunulmuştur.

Tablo 10: Oyunculuk programları kapsamındaki seçmeli dersler

Üniversite	Seçmeli Dersler
Hacettepe Üniversitesi	Çocuk Tiyatrosu I, II, Sahne Sanatlarında Mitoloji I,II, Yaratıcı Drama I, II, Eskime Giriş I, II, Dramatik Yazarlık I, II, Uygulamalı Solfej ve Koro I, II, Dekor ve Kostüm Tarihi I, II, Oyuna Yaklaşım I, II, Salon Dansları I, II, Sahne Dövüşü I, II, Modern Sonrası Tiyatro I, II, Halk Dansları I, II, Modern Akımlar I, II, Dramatik Yazarlık I, II, Oyuncu ve Beden I, II, Kamera Oyunculuğu I, II
İstanbul Üniversitesi	Güzel Sanatlar I, II, Müzik Bilgisi I, II, III, IV, Sanat Tarihi I, II, Solfej I, II, III, IV, Tarihi Danslar I, II, Tiyatro Tarihi I, II, III, IV, Dünya Müzik Kültürleri I, II, Gitar I, II, Hareket ve Beden Farkındalığı I, II, Mitoloji I, II, Avrupa Müzik Tarihi I, II, Dekor Kostüm I, II, III, IV, Gönüllülük Çalışmaları, Oyun Yazarlığı I, II, Performans Psikolojisi I, II, Sahne Dövüşü I, II, III, IV, Sanat Felsefesi ve Estetik I, II, Sinema I, II, III, IV, Türk Müzik Tarihi ve Kültürü I, II, Türk Tiyatro Tarihi I, II, Caz Tarihi I, II, Çağdaş Müzik Akımları I, II, İşaret Dili, Kariyer Geliştirme-Planlama I, II, Koreografi I, II, Müzik İşletmeciliği I, II, Yönetmenlik I, II, Uygulamalı Girişimcilik
Ankara Üniversitesi	Eğitimde Drama Kuramları I, II, Oyun Analizine Giriş I, II, Oyun Analizi I, II, Film Analizi Giriş I, II, Film Analizi I, II, Reji Çalışmaları Giriş I, II, Reji Çalışmaları I, II, Oyun Müziği I, II
Mimar Sinan G.S. Üniversitesi	Metinlerle Dünya Tiyatro Tarihi III, IV, V, VI, VII, VIII, Enstrüman III, IV, V, VI, VII, VIII, Ses Eğitimi III, IV, V, VI, VII, VIII, Eskrim I, II, III, IV, Dans I, II, III, IV, Tiyatro Estetiği I, II, III, IV, Konstantin Stanislavski Yöntemi ve Rus Tiyatrosu I, II, Stil Kostüm Tarihi I, II
Dokuz Eylül Üniversitesi	Plastik Makyaj I, II, Salon Dansları, Ses Eğitimi I, II, Koreografi I, II, Dünya Dansları, Geleneksel Halk Dansları, Şan I, II, III, IV, Görsel Sanatlarda Makyaj I, II, Fiziksel Tiyatro I, II, Türk Halk Dansları, Çağdaş Yönetmenler I, II, Müzikal Danslar I, II
Anadolu Üniversitesi	Temel Bilgi Teknolojisi, Kültürel Etkinlikler, Oyun Okuma I, II, Yoga ve Bedensel Farklılık, Sinema, Kampüste Yaşam, Gönüllülük Çalışmaları, Oyun Kavramına Giriş, Hareket Tiyatrosu II, Çağdaş Tiyatro Metinleri, Tiyatro ve Mitoloji I, II, Çocuk Tiyatrosu I,II, Müzikli Tiyatro I, II, Teknik Tasarım Uygulaması I, II, Sinema Televizyon Oyunculuğu Uygulaması, Dramatik Edebiyat I, II, Batı Müzikalleri, Türk Müzikalleri, Proje-Oyun I, II,III, IV
Atatürk Üniversitesi	Alexander Tekniği I, II, Toplu Ses Eğitimi I, II, Doğaçlama Teknikleri I, II, Oyunculuk Tarihi I, II, Sanat Akımları I, II, Sanat Felsefesi I, II, Geleneksel Türk Tiyatrosu'nda Trükler, Gölge ve Kukla Tiyatrosu I, Shakespeare Dönemi Oyunculuk Teknikleri I, II, Çağdaş Yönetmenler I, II, Epik Oyunculuk I, Fiziksel Tiyatro I
Selçuk Üniversitesi	Oyun Hazırlık, Oyun Uygulama, Ses Eğitimi I, II, III, IV, Oyunculuk Teknikleri I, II, Milli Danslar I, II, III, IV, Çağdaş Danslar I, II, Sanat Felsefesi, Post-Dramatik Tiyatro, Batı Edebiyatı, Metin İncelemesi I, II, Koreografi I, II, Postmodern Metin Çözümlemesi, Çağdaş Türk Tiyatrosu Metinleri, Karşılaştırmalı Metin İncelemesi I, II, Çocuk Tiyatrosu, Belgesel Tiyatro, Film Okumaları I, II
Çukurova Üniversitesi	Uygarlık Tarihi, Solfej I, II, Eskrim I, II, III, Davranış Psikolojisi, Sahne Hareketi III, Şan II, Sosyal Psikoloji, Estetik ve Sanat Kuramları, Türk Tiyatrosu Tarihi, Salon Dansları, Makyaj II
Süleyman Demirel Üniversitesi	Eskrim ve Flore, Solfej, Roma Dönemi Oyun Analizi, Dramaturgi, Uygulamalı Dramaturgi, Ortaçağ Dönemi Oyun Analizi, Sahne Uygulamasına Giriş, Psikoloji I, II, Halk Dansları, Eskrim ve Kılıç, Şan Solfej I, II, Modern Dans, Artistik Eskrim, Sahne Uygulaması Problemleri, Rönesans Dönemi Oyun Analizi, Metinlerle Türk Tiyatrosu I, II, Sahne Makyaj Teknikleri, Sahne Uygulaması ve Optik Yorum, Neo Klasik Dönem Oyun Analizi, XVIII. Yüzyıl Dönemi Oyun Analizi, Sahne Uygulaması ve Plastik Yorum, XIX. Yüzyıl Dönemi Oyun Analizi, XX. Yüzyıl Dönemi Oyun Analizi
Akdeniz Üniversitesi	Temel Sanat Kavramları, Tiyatroya Giriş, Oyun İnceleme I, II, III, IV, V, VI, Yunan Mitolojisi I, II, Role Hazırlık I, II, IV, Tiyatro Tarihi ve Teorileri I, II,

	III, IV, V, VI, VII, VIII, Jimnastik I, II, Seçmeli Yabancı Dil I, II, Solfej I, II, Dans I, II, Kostüm Dekor Tarihi I, II, Geleneksel Türk Tiyatrosunda Oyun ve Oyunculuk I, II, III, Dramaturgi I, II, Pantomim I, II, Sahne Hareketi I, II, Eskrim I, II, III, IV, V, VI, Enstrüman I, II, III, IV, V, VI, Sinema-TV Kültürü I, II, Estetik, Seyirci, Bireysel Proje I, II, III, IV, Türk Halk Dansları I, II, Şan I, II, Ses ve Konuşma V, VI, Müzik Kültürü, Makyaj, Cumhuriyet Dönemi Türk Tiyatrosu I, II, Sinema Tv Uygulamaları I, II, Sanat Akımları, Çocuk Tiyatrosu I, II, Koro I, II, Modern Sanat Kuramları, Türk Tiyatrosu Oyun Metinleri
Kocaeli Üniversitesi	Temel Tasarım I, II, III, IV, Yazarlık I, II, III, IV, Geleneksel Türk Tiyatrosu I, II, Hareket III, IV, Şan II, III, Yaratıcı Drama I, II, Çocuk Tiyatrosu I, II, Dans III, IV, Film Atölyesi I, II, III, IV, Konuşma Sanatı ve Tekniği V, VI, Pantomim I, II, III, IV, Sahne Dövüşü Teknikleri, Sahnelemeye Giriş I, II, Akrobasi, Film Çözümleme, Reklam Prodüksiyonu, Kamera Oyunculuğu I, II, Makyaj, Sahneleme I, II, Binicilik

Programlardaki seçmeli dersler incelendiğinde derslerin çok çeşitli ve her üniversiteye göre farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Programlardaki seçmeli dersler üç grupta incelenmiştir. İlk oyunculuk, tiyatro ana sanat dalıyla doğrudan ilişkili mesleki dersler, ikincisi alanla ve ana sanat dalıyla dolaylı ilişkide olan dersler, üçüncüsü ise diğer sanat dallarıyla ilgili olan derslerdir.

Tablo incelendiğinde 8 üniversitede (Ankara Üniversitesi, Mimar Sinan G. S. Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi) seçmeli derslerin çoğunluğunun oyunculuk anasanat dalı ile doğrudan ilişkili derslerden oluştuğu görülmektedir. 3 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi) anasanat dalı ile dolaylı ilişkili seçmeli dersler yoğunlukta, 1 üniversitede (İstanbul Üniversitesi) diğer sanat dallarıyla ilişkili derslerin sayıca fazla olduğu görülmektedir.

Anasanat dalı ile doğrudan ilişkili seçmeli dersler incelendiğinde rol çalışmaya yönelik yardımcı derslerin yanı sıra hareket, konuşma, tiyatro tarihi, oyun inceleme, müzikal, çocuk tiyatrosu, çağdaş tiyatro metinleri, koreografi, metin çözümlemesi, belgesel tiyatro ve dramaturgi derslerinin yer aldığı gözlenmiştir. Anasanat dalı ile dolaylı ilişkili seçmeli dersler ise dans, eskrim, felsefe, sanat akımları, ses eğitimi, drama, tasarım, yazarlık, mitoloji, akrobasi, temel bilgi teknolojisi, film okumaları, yoga ve binicilik derslerinden oluşmaktadır. Diğer sanat dallarıyla ilişkili seçmeli derslerin ise çoğunlukla sinema ve müzik derslerinden oluştuğu görülmektedir.

Programlarda bulunan seçmeli derslere bakıldığında var olan çeşitliliğin, konservatuvarların/fakültelerin altında yer alan diğer anasanat dallarıyla ya da bölümlerle doğrudan ilişkili olduğu görülmektedir. Örneğin, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı’nın bölümleri incelendiğinde Sahne Sanatları’nın yanı sıra Müzik ve Müzikoloji Bölümü’nün yer aldığı gözlenmektedir. Anadolu Üniversitesi için de benzer bir ilişki söz konusudur. Bu durum İstanbul Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi’nin oyunculuk eğitim programlarındaki seçmeli derslerin çoğunluğunun neden müzikle doğrudan alakalı olduğunu açıklamaktadır.

Zorunlu Teori-Uygulama Ders Dağılımları

Oyunculuk eğitim programındaki zorunlu teori ve uygulama derslerinin sayıları ve dağılımları yüzdelik olarak hesaplanmıştır. Üniversitelerin zorunlu teori ve uygulama ders sayıları ve dağılımları Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11: Oyunculuk eğitim programlarının zorunlu ders dağılımları

Üniversite	Teori Ders Sayısı	Uygulama Ders Sayısı	Toplam Ders Sayısı	Teori Yüzdesi	Uygulama Yüzdesi
Hacettepe Üniversitesi	22	40	62	%35,48	%64,51
İstanbul Üniversitesi	13	26	49	%33,33	%66,66
Ankara Üniversitesi	32	43	75	%42,66	%57,33
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	20	26	46	%43,47	%56,52
Dokuz Eylül Üniversitesi	28	34	62	%45,16	%54,83
Anadolu Üniversitesi	19	41	60	%31,66	%68,33
Atatürk Üniversitesi	23	50	73	%31,50	%68,49
Selçuk Üniversitesi	26	26	32	%50	%50
Çukurova Üniversitesi	12	25	37	%32,43	%67,56
Süleyman Demirel Üniversitesi	27	23	50	%54	%46
Akdeniz Üniversitesi	6	25	31	%19,35	%80,64
Kocaeli Üniversitesi	26	25	51	%50,98	%49,01

Oyunculuk eğitim programlarının zorunlu derslerinin yoğunlukları incelendiğinde 9 üniversitede (Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Mimar Sinan Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi) uygulamalı derslerin teori derslerine göre sayıca daha fazla olduğu görülmektedir. 2 üniversitede (Kocaeli Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi) ise bu durum tam tersi, yani teori dersleri sayıca daha fazladır. Ayrıca 1 üniversitede (Selçuk Üniversitesi) uygulama ve teori ders sayılarının aynı olduğu saptanmıştır. Teori ve uygulama ders sayı dağılım yüzdeleri çoğunlukla birbirine yakınken, Akdeniz Üniversitesi'nde uygulama derslerin sayıca programdaki yoğunluğu %80,64'tür.

Ankara Üniversitesi'nin internet sitesinde yer alan Bologna Bilgi Sistemi'nden alınan verilerde uygulamalı derslerin teori ve uygulamalı bir şekilde iki ayrı ders olarak açıldığı gözlenmektedir. Tablo 11 oluşturulurken diğer üniversitelerdeki verilerle benzerlik oluşturması için uygulama ve teori olarak ayrılan dersler diğer programlara uygun olarak birleştirilmiştir.

Programlardaki Öğretim Elemanı Sayıları ve Ders Yükleri

Oyunculuk eğitim programında görev yapmakta olan öğretim elemanı sayıları, ders yükleri ve yayınları karşılaştırmalı olarak incelenmiş ve Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12: Oyunculuk eğitim programlarının öğretim elemanı sayıları ve ders yükleri

Üniversite	Kadrolu Öğretim Elemanı Sayıları	Dönemde Personel Başına Düşen En Fazla Ders Sayısı
Hacettepe Üniversitesi	5	6
İstanbul Üniversitesi	4	8
Ankara Üniversitesi	3	8
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	6	6
Dokuz Eylül Üniversitesi	4	9
Anadolu Üniversitesi	17	4
Atatürk Üniversitesi	2	7

Selçuk Üniversitesi	6	8
Çukurova Üniversitesi	2	4
Süleyman Demirel Üniversitesi	2	5
Akdeniz Üniversitesi	0	7
Kocaeli Üniversitesi	1	4

Oyunculuk eğitim programlarında görev yapmakta olan kadrolu öğretim elemanı sayılarına bakıldığında, en fazla personelin Anadolu Üniversitesi’nde (17) yer aldığı görülmektedir. Bu üniversiteyi 6 öğretim elemanı ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi takip etmektedir. Hacettepe Üniversitesi’nde 5, İstanbul Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi’nde 4, Ankara Üniversitesi’nde 3 öğretim elemanı yer almaktadır. Ayrıca 2 kadrolu öğretim elemanının bulunduğu 2 üniversite (Atatürk Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi) bulunmaktayken, Kocaeli Üniversitesi’nde yalnızca 1, Akdeniz Üniversitesi’nde ise hiç kadrolu öğretim elemanı bulunmamaktadır.

Dönemde personel başına düşen en fazla ders sayılarına bakıldığında ise, en fazla ders yüküne sahip olan personelin 9 dersle Dokuz Eylül Üniversitesi’nde olduğu görülmektedir. Bu üniversiteyi İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi 8 dersle takip ederken, ders yükü en fazla 6 ders olan personellerin Hacettepe Üniversitesi’nde ve Mimar Sinan G. S. Üniversitesi’nde görev yapmakta olduğu görülmektedir. En fazla 5 derse giren personel Süleyman Demirel Üniversitesi’nde, 4 derse giren personelin ise Anadolu Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi ve Kocaeli Üniversitesi’nde olduğu görülmektedir.

Sonuç

Türkiye üniversitelerindeki oyunculuk eğitim programlarının kontenjanlarını, giriş ve mezuniyet koşullarını, derslerini, kadrolu öğretim elemanlarının sayılarını ve öğretim elemanlarının en fazla kaç ders üstlendiğini karşılaştırmalı olarak incelemeyi amaçlayan bu çalışmada başlıca üç soruya yanıt aranmıştır. Lisans düzeyinde oyunculuk eğitimi programlarının öğrenci kabul ve mezuniyet koşulları arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir? Oyunculuk eğitim programlarının zorunlu ve seçmeli dersleri arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir? Oyunculuk eğitim programlarının teori ve uygulama ders dağılımları arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir? Oyunculuk eğitim programlarında görev yapmakta olan kadrolu öğretim elemanlarının sayıları ve dönemde personel başına düşen en fazla ders sayısı kaçtır?

Programların giriş ve mezuniyet şartlarına bakıldığında, bir standardın oluşturulmadığını söylemek yanlış olmayacaktır. Giriş şartlarında Yüksek Öğretim Sınavı TYT puan türünün 150’den 220 puana kadar çeşitlendiği, kimi üniversiteler yaş şartı aramazken kimi üniversitelerin bu şartı aradığı görülmektedir. Aynı durum özel yetenek sınavlarında da yer almaktadır. Öyle ki merkezi yerleştirme ile öğrenci alan bir oyunculuk eğitim programı bile bulunmaktadır. Pandemi süreci göz önüne alındığında teması azaltmak adına böyle bir tercih yapılmış olabilir. Ancak aynı süreç içerisinde diğer üniversitelerde yüz yüze ve online olarak sınavın yapıldığı görülmektedir. Günümüzde oyunculuk üzerine özel alanlarda yapılan kurs ve atölye çalışmalarında bile alım yapılmadan önce öğrencilerin sınava tabi tutuldukları düşünüldüğünde üniversite düzeyinde tamamen yeteneğe dayalı bir programın özel yetenek sınavsız, merkezi yerleştirme ile öğrenci alması ciddi bir problemdir. Bu gibi problemlerin açığa çıkmaması ve bir standardın oluşturulabilmesi açısından bölümlerin kendi içinde çeşitli analiz çalışmaları yapması önerilebilir.

Zorunlu ve seçmeli dersler açısından bakıldığında, zorunlu dersler açısından büyük ölçüde benzerliklerin, seçmeli dersler açısından ise çeşitli farklılıkların olduğu gözlenmektedir. Bu farklılıklar seçmeli ders anlamında yardımcı alanlardan, geniş bir yelpaze ile öğrenciye ders seçeneklerinin sunulmasıdır. Günümüzde oyunculuk eğitim programlarından mezun olan öğrencilerin profesyonel mesleklerini icra ettikleri süreç içerisinde birçok nedenden dolayı sinema

ve televizyon sektörüne yöneldikleri bir gerçektir. Bu yönelişle birlikte bazı üniversitelerin programlarında sinema ve televizyon sektörüne dair çeşitli seçmeli derslerin yer aldığı görülmektedir. Bu üniversiteler Hacettepe Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi'dir. Özellikle Kocaeli Üniversitesi'nin bu alana dair öğrencilerine çok çeşitli bir program sunduğunu söylemek gerekir. Sinema ve televizyon sektörü açısından olmasa da özellikle öğrencilerin sanata genel olarak bakışını geliştirmeyi amaçlayan dersler de seçmeli olarak çeşitli oyunculuk eğitim programlarında yer almaktadır. Bu üniversiteler Akdeniz Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi'dir. Ayrıca diğer üniversitelerin eğitim programlarında yer almayan Enstrüman dersinin Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde olduğu görülmektedir. Bu dersin bir oyuncu adayına sahne üzerinde birçok avantajının olabileceği açıktır. Dolayısıyla öğrencilerin profesyonel meslek yaşamlarına avantaj sağlayabilecek derslerin programlarda yer alması son derece önemlidir. Bu nedenle kısıtlı seçmeli ders imkanı sunan diğer üniversitelerde de benzer çalışmaların yapılması önerilebilir. Tüm bu örneklerden yola çıkarak üniversite çatısı altındaki oyunculuk eğitim programları ile alakalı diğer bölümlerin varlığının, seçmeli ders çeşitliliğini doğrudan etkilediği düşünülmektedir. Bu nedenle oyunculuk eğitim programını bütünleyen destek bölümlerin fakülteler ya da konservatuvarlar altında yer alması önerilmektedir.

Ayrıca üniversitelerin Bilgi Sistemi adı altında dersler ile ilgili dökümün yer aldığı internet sitelerindeki derslere ilişkin bilgilerde de çeşitli problemler gözlenmiştir. Örnek verilecek olursa, Ankara Üniversitesi'nin Bologna Bilgi Sistemi internet sitesinde oyunculuk programı altında yer alan Mesleki Yaşama Uyum adlı dersin içeriğinde 'Peyzaj Mimarlığının tanıtımı' yer almaktadır. Benzer bir durum İstanbul Üniversitesi'nin Performans Psikolojisi adlı dersi için de geçerlidir. Eğitim Bilgi Sistemi internet sitesinde bu dersin amacı ve içeriğine bakıldığında opera ve şan icrası alanına odaklanıldığı görülmektedir. Öğrenciler açısından öğrenim dönemlerinde eğitimini alacakları derslere dair içerikleri görebildikleri bilgi sistemleri kuşkusuz ciddi bir öneme sahiptir. Bu bağlamda üniversitelerin bilgi sistemlerinin en azından dönemlik olarak gözden geçirilmesi ve derslere ilişkin bilgilerin güncellenmesi önerilebilir. Bunun yanı sıra fakültelerin/konservatuvarların internet sitelerindeki ve bilgi paketlerindeki dökümanların son düzenlenme tarihi olmadığı gözlenmiştir. Dökümanların güncel olup olmadığının anlaşılması açısından bu bilgilerin yer alması önerilebileceği gibi aynı zamanda bu bilgilerin yer alması benzer araştırmaların daha güvenilebilir olmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Fakülte ve konservatuvar çatısı altında ayrılmasından kaynaklı olarak oyunculuk eğitim programlarında iki farklı modelin var olduğu bilinmektedir. Fakülteler altında yer alan oyunculuk eğitim programlarına bakıldığında, çoğunlukla mezuniyet şartlarında staj koşulunun bulunduğu ve tüm programlarda sahne uygulaması, oyun projesi gibi öğrencilerin profesyonel meslek hayatına dair projelerde eğitim süresince yer aldığı gözlenmektedir. Öğrencilerin mezuniyet öncesinde çeşitli tiyatral üretimlerde yer almasının olumlu bir yaklaşım olduğunun altını çizmek gerekir. Konservatuvar modellenmiş oyunculuk eğitimleri incelendiğinde ise bu programların giriş koşullarında çoğunlukla yaş sınırlamasının bulunduğu, tiyatro tarihi ya da dramaturgi gibi zorunlu derslerin bazı programlarda yer almadığı ve uygulama derslerinin teori derslerine göre sayıca daha fazla olduğu görülmektedir. Ancak üniversitelerin oyunculuk programları arasında bir standart oluşturulmadığı için bu iki model de kendi içinde fazlasıyla değişkene sahiptir. Dolayısıyla tam anlamda iki farklı modelin varlığından söz etmek mümkün değildir. Ek olarak her iki model açısından da teorik derslerin karşılıklarının uygulama derslerinde öncelik/sonralık ilişkisi içinde yer almadığını söylemek gerekir. Tam olarak olmasa da bu genellemenin dışında bırakılabilecek tek program Hacettepe Üniversitesi'dir. Bu üniversitenin oyunculuk eğitim programına bakıldığında 3. yarıyıl da Türk Tiyatrosu dersinde Geleneksel Türk Tiyatrosuna ait öğrenme çıktılarının yer aldığı görülmektedir. Aynı yarıyıl da yer alan Geleneksel Oyunculuk dersinin öğrenme çıktıları arasında Geleneksel Türk Tiyatrosu oyunculuk yöntemlerini uygulamalı olarak öğrenme yer almaktadır. Dolayısıyla öğrenci eş zamanlı bir şekilde dersin teorik bilgisini edinirken, uygulamalı olarak da

dersi deneyimlemektedir. Ancak bu üniversitede teori ve uygulama açısından bu eş zamanlılığın diğer yarıyılarda tutarlı bir şekilde sürdürülemediğini de söylemek gerekir. Örneğin; 6. yarıyıda yer alan Sahne dersinde öğrenci absürt tiyatroya dair uygulama çalışmaları yaparken, absürt tiyatroya ait kuramsal çalışmaları 7. yarıyıda yer alan Dramaturgi ve Metin dersinde görmektedir. Bu gibi durumlar tüm üniversitelerin programlarında benzer şekildedir. Benzer öğrenme çıktılarını barındıran teorik ve uygulama derslerin teorik olanları uygulama derslerinden önce ya da uygulama dersleri ile eş zamanlı olarak programda yer almasının öğrenci açısından önemli olduğunu hatırlatmak ve vurgulamak gerekir. Uygulama derslerinde teorik bilgi kuşkusuz verilmektedir. Ancak burada bahsedilen durum çoğunlukla tiyatro tarihi ya da oyun inceleme derslerinde yer alan tür ve dönem olarak ayrılmış konulara dair uygulama derslerinin program içinde teorik dersten önce ya da aynı yarıyıda yer alması ile ilgilidir.

Oyunculuk eğitim programlarındaki kadrolu akademik personel sayılarına bakıldığında Anadolu Üniversitesi dışında diğer üniversitelerin oyunculuk eğitim programlarında ciddi eksikliklerin var olduğu gözlenmiştir. Bu eksiklerin dış ya da iç paydaşlardan alınan sözleşmeli ya da misafir personel ile giderilmeye çalışıldığı düşünülmektedir. Ancak bunun kalıcı bir çözüm olmadığı bilinmektedir. Kadro sayılarındaki eksiklerin bir an evvel giderilmesi, eğitim programının geleceğinin düşünülmesi adına ciddi bir öneme sahiptir. Çünkü anasanat dallarının kendi içinde yeterli kadroya sahip olması eğitim standardını ve kalitesini belirleyen en büyük etkenlerden biridir. Bu problemin geçici çözümlerinden bir diğeri, personel başına düşen en fazla ders sayılarına bakıldığında ortaya çıkmaktadır. Öyle ki bir personelin dönemde 9 derse girdiği görülmektedir. Bu durum ilk etapta bir çözümmüş gibi görünse de eğitim kalitesini düşüren bir başka etkidir. Aynı zamanda bu geçici çözüm öğretim elemanlarının uzmanlık alanı olmayan dersleri de sürdürmek zorunda kalmaları gibi problemleri doğurabilmektedir. Tüm bu nedenlerle oyunculuk eğitim programlarının yeterli eğitim kadrosuna sahip olması için kadrolu personel alımlarının artırılması önerilebilir.

Üniversitelerin oyunculuk programları ile ilgili genel bir sonuç üretmek gerekirse, bu çalışmanın sorularına yönelik cevapların tamamında programlar açısından bir standart oluşturulmadığı görülmektedir. Bu noktada üniversitelerin eğitim programlarında sanat eğitiminin doğası gereği özgün bir yaklaşım olması gerektiği düşünülebilir. Bu yaklaşım özgün bir ekolün yaratılması ya da farklı eğitim yöntemlerinin oluşması gibi pozitif düşünceleri açığa çıkarmaktadır. Ancak eğitim programları açısından bu özgün yaklaşımların bilimsel olarak program geliştirme yöntemleri ile oluşturulması ve belli bir standardın gözetilmesi gerektiği gerçeğini değiştirmemelidir. 2015'te kurulan Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği çerçevesinde başlayan çalışmalar, eğitimde belirli bir kalite düzeyini yakalanması için bazı standartların belirlenmesini öngörmektedir. Elbette sanat eğitiminde ‘standartlara ulaşmak’ tedirgin edici çağrışımları barındırır, çünkü sanat eğitiminde hedeflenen nokta, kendine özgülük ve çeşitliliktir. Bu çalışmada açıklanabilir, yenilenebilir ve sürdürülebilir bir eğitim anlayışı için kimi standartlara ihtiyaç olduğu görülmektedir. Bu noktada sayıca az olan ulusal düzeyde eğitim buluşmalarının sıklaştırılması önerilebilir.

Türkiye üniversitelerinde 2020-2021 öğretim yılına odaklanarak lisans düzeyinde oyunculuk eğitimini sürdüren programları inceleyen bu araştırma, oyunculuk eğitimi ekseninde yapılmış ilk çalışmadır. İçinde bulunduğu döneme göre şekillenen, değişen tiyatronun, oyunculüğün da eğitim sisteminin kuşkusuz sık sık incelenmesi, geliştirilmesi ve güncellenmesi gereklidir. Dolayısıyla bu konuda bilimsel araştırma yöntemleri ile yapılan çalışmaların gün geçtikçe artması bu çalışmanın temel umutlarından biridir.

Kaynakça

- Akdeniz Üniversitesi 2020-2021 Ders Yılı Özel Yetenek Sınavı Kılavuzu. <http://gsf.akdeniz.edu.tr/2020-2021-ders-yili-ozel-yetenek-sinavi-kilavuzu/>
- Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı 2020-2021 Öğretim Yılı Ön Kayıt ve Özel Yetenek Sınavı İlkeleri. https://www.anadolu.edu.tr/uploads/abp/duyuru/265_1596527494.pdf
- Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tiyatro Bölümü 2020-2021 Ders Yılı Özel Yetenek Kılavuzu. <http://www.dtcf.ankara.edu.tr/wp-content/uploads/sites/67/2020/08/tyatro-2020-21-Sinav-Kilavuzu.pdf>
- Atatürk Üniversitesi 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı Özel Yetenek Sınavı Kılavuzu.
- Belkıs, Ö., Şaşmaz, H., Gümüş, Y. E. & Alpan, E. D. (2019). Türkiye’de dramatik yazarlık eğitimi programlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Art-e Sanat Dergisi*, 12cilt(24), 315-338. DOI: 10.21602/sduarte.593532 <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/923589>
- Çukurova Üniversitesi 2020-2021 Lisans Devresi Özel Yetenek Sınavları. <https://devletkonservatuarı.cu.edu.tr/haber-detay/55>
- Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı Özel Yetenek Sınavları Kılavuzu.
- Ekiz, D. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı Sahne Sanatları Bölümü Tiyatro Anasanat Dalı Özel Yetenek Giriş Sınavı Yönergesi. http://adk.hacettepe.edu.tr/tr/menu/ozel_yetenek_giris_sinavlari-22
- İstanbul Üniversitesi 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı Devlet Konservatuarı Özel Yetenek Sınavı Kılavuzu. <https://cdn.istanbul.edu.tr/FileHandler2.ashx?f=2020-2021-lisansa-giris-icin-ozel-yetenek-sinavina-basvuru-detaylari.pdf>
- Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Özel Yetenek Sınavı Kılavuzu 2020.
- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı İstanbul Devlet Konservatuarı Yetenek Sınavları Kılavuzu.
- Nutku, Ö. (2012). Oyunculuk ve oyunculuk eğitimi üzerine. *Art-e Sanat Dergisi*, 5(10), 4-12.
- O’Leary, Z. (2017). *The essential guide to doing your research project*. SAGE Publications Inc.
- Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Devlet Konservatuarı 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı Özel Yetenek Giriş Sınavı Kılavuzu. [https://webadmin.selcuk.edu.tr/BirimDosyalar/Dosyalar/dilek_sabanci_devlet_kons/klavuz\(1\).pdf](https://webadmin.selcuk.edu.tr/BirimDosyalar/Dosyalar/dilek_sabanci_devlet_kons/klavuz(1).pdf)
- Seyidoğlu, H. (2016). *Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı*. Güzem Can Yayınları.
- Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 2020-2021 Eğitim Öğretim Dönemi Öğrenci Alım Yöntemi ve Uygulama Kılavuzu. <https://gsf.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/93/files/2020-2021-egitim-ogretim-donemi-ogrenci-alim-yontemi-ve-uygulama-kilavuzu-27082020.pdf>
- Yıldırım, A. & Şimşek H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu. 2020.

Beyan ve Açıklamalar (Disclosure Statements)

1. Araştırmacıların katkı oranı beyanı / Contribution rate statement of researchers:

1. Yazar/First author %75

2. Yazar/Second author %25

2. Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir (No potential conflict of interest was reported by the authors).